

EUROPA. Beste oinarritzko eskubideen artean, herrien autodeterminazio eskubidea Europako Konstituzioaren oinarritzko printzipioa izan dadila eskatu dio EAJk Konbentzioari. Jeltzaleek Europa federal baten aldeko apustua egin dute.

Europako Konstituzioak herrien autodeterminazio eskubidea aintzat hartzea eskatu du EAJk

Alderdi jeltzaleak Europaren egituratze «federala» proposatu dio Itun Konstituzionala prestatzen ari den Europako Konbentzioari

Humberto Unzueta | BILBO

Autodeterminazio eskubidea etorkizuneko Europako Konstituzioan bilduta egon dadila eskatu dio EAJk Europako Konbentzioari. Alderdi jeltzaleak hainbat ekarpen egin dizkio prestatzen ari den Konstituzioari, eta Europa federal baten aldeko apustua egin du txostenean. Halaber, estatutik gabeko nazio historikoak eta entitate konstituzionalak EBn sartzeko aukera izan dezatela eskatu dute jeltzaleek.

Ekarpenak Europako Konstituzioa prestatzen ari den Konbentzioari bidaliko ditu alderdi jeltzaleak. Xabier Arzalluz EAJko EBBko buruak proposamenen ildo nagusia subiranotasun partekatuen kontzeptuan laburbiltzen da. Bere hitzetan, «etorkizuneko Europa federalean, euskal nazioak subjektu eta protagonista politikoa izan behar du, eta subiranotasuna partekatu Federazioko beste herriekin, baldintza beretan».

EAJk atzo aurkeztutako ekarpenaren eta joan den urtarrilean Eusko Legebiltzarrak eztabaidatu zuen hirukoaren txostenaren artean ezberdintasunak daude. Adibidez, EAJk EAK eta EB-IUK osoko bilkurara eraman zuten proposamenean «Euskal Herriak bere etorkizuna erabakitze eskubidea» daukala baieztatzen bazuen, ez zuen eskatzen Europako Konstituzioak herrien autodeterminazio eskubidea jasotzea. Oraingo ekarpenean, ordea, alderdi jeltzaleak autodeterminazio eskubidea espresuki aipatzen du Konbentzioari bidalitako ekarpenetan. Eskubide horretaz gain, «bakea, demokrazia, oinarritzko eskubideen bermea, subsidiaritatea, hizkuntza eta kultura aniztasun eta, gutxiengoaren babesa» biltzea ezinbestekotzat jotzen du alderdi jeltzaleak.

EBaren egitura politiko-juridiko federalaren alde egiten du txostenak. Konstituzio federalak subiranotasun bakarra baino, «subiranotasun zatikatuak, erreserbatuak eta partekatutakoak» aitortu behar lukeela dio Arzalluzen alderdiak.

Europako Auzitegi Konstituzionala

Barne hedapenari dagokionez, EAJk Europako Batasunetik at dauden estatuak Batasunean sartzeko aukera bera, barruan dauden estatuak «nazio historiko eta entitate konstituzionalak» ere ematea eskatu dio

MONIKA DEL VALLE / ARGAZKI PRESS

Jose Maria Muñoz, Xabier Arzalluz eta Josu Ortuondo prentsurrekoan, EAJren ekarpena azaltzeko.

PROPOSAMENA

Europa federal baten aldeko Konstituzioa

Europako Konstituzioa prestatzen ari den Konbentzioari honako proposamen hauek egin dizkio EAJk:

PRINTZPIO NAGUSIAK. EAJrentzat, bakea, demokrazia, oinarritzko eskubideen bermea, tartean autodeterminazio eskubidea, hizkuntza eta kultura aniztasuna eta gutxiengoaren babesa lirateke Europako Konstituzioaren printzipio nagusiak.

FEDERAZIOA. EB batasun bat edo federazio bat izan behar du, subiranotasun bakarra aitortzen ez duena, baizik eta subiranotasun zatikatuak, erreserbatuak eta partekatutak.

BARNE HEDAPENA. Alderdi jeltzalearen ustez, EBtik at dauden estatuak Batasunean sartzeko ematen zaien aukera bera, Batasuneko estatuaren barruan daude nazionalitate historiko eta entitate konstituzionalak ere eman behar zaie.

ESKUMEN GEHIAGO. Atzerri politikan, defentsa eta segurtasunean, ingurumen, politika ekonomikoan eta immigrazioan

egun estatuaren esku dauden eskumenak EBko erakundeek erabiltzearen aldeko da alderdi jeltzalea.

BIGARREN GANBERA LEGEGILEA. Europako senatu baten moduko ganbera eskatzen dute jeltzaleak. Bertan, estatuak ez ezik, estatuaren barruko entitate konstituzionalak ere egon beharko lukete ordezkatuta.

AUZITEGI KONSTITUZIONALA. Europako Auzitegi Konstituzionala sortu eta, gainera, Europako Auzitegiak jartzeko eskubidea botere legegilea duten entitate guztietara zabaltzea behar litzateke, EAJren ustez.